

Vergaderjaar 1993-1994

22 969

Wijziging van de Faillissementswet in verband met de sanering van schulden van natuurlijke personen

Nr. 11

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 13 juli 1994

Artikel I van het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

Na onderdeel D wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

DA

Na artikel 21 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 21a

Buiten de boedel vallen voorts:

- a. het recht op het doen afkopen van een levensverzekering, voor zover daarmee wordt voorzien in een tekort aan opgebouwde oudedagsvoorziening of nabestaandenvoorziening, tenzij de aanwijzing van de begunstigde als een gift is aan te merken, en
- b. het recht om de begunstiging te wijzigen bij verzekeringen als bedoeld onder a.

De curator is niet bevoegd te beschikken over een verzekering als bedoeld in het eerste lid, onder a. Voor de uitoefening van de bevoegdheid tot uitwinning van een levensverzekering behoeft de curator de toestemming van de rechter-commissaris, die daarbij tevens vaststelt tot welk bedrag de bevoegdheid tot uitwinning strekt. Slechts met schriftelijke toestemming van de verzekeringnemer is de curator bevoegd tot de uitoefening van het recht van belening.

Een tekort als bedoeld in het eerste lid, onder a, is aanwezig voor zover de elders door de verzekeringnemer opgebouwde voorzieningen minder bedragen dan de voorzieningen die opgebouwd hadden moeten worden om een oudedagsvoorziening te treffen van 70 percent of een nabestaandenvoorziening ten behoeve van zijn echtgenoot van 50 percent van het gemiddelde persoonlijk inkomen over de laatste vier jaar voorafgaande aan de faillietverklaring.

Het bepaalde in het eerste lid, onder a en b, en tweede lid, eerste volzin, geldt niet indien de levensverzekering is gesloten binnen een termijn van één jaar voorafgaande aan de faillietverklaring.

B

Artikel 295 (zoals dit artikel luidt ingevolge de nota van wijziging, stuknummer 7) wordt gewijzigd als volgt:

De leden 7 en 8 worden vernummerd tot 8 onderscheidenlijk 9. Er wordt een nieuw zevende lid ingevoegd, luidende:

7. Een tekort als bedoeld in het vierde lid, onder c, is aanwezig voor zover de elders door de verzekeringnemer opgebouwde voorzieningen minder bedragen dan de voorzieningen die opgebouwd hadden moeten worden om een oudedagsvoorziening te treffen van 70 percent of een nabestaandenvoorziening ten behoeve van zijn echtgenoot van 50 percent van het gemiddelde persoonlijk inkomen over de laatste vier jaar voorafgaande aan de uitspraak tot de toepassing van de schuldsaneringsregeling.

C

In artikel 315, tweede lid, wordt «324, tweede lid, 326, 332, vierde lid, 348 en 349, eerste lid» vervangen door: 324, derde lid, 326, tweede lid, 332, vierde lid en 347, tweede lid.

D

In artikel 323, tweede volzin, wordt na «bescheiden» ingevoegd: en andere gegevensdragers.

E

In artikel 342, eerste lid, wordt na «zijn verschenen,» ingevoegd: gedurende acht dagen na de dag van de uitspraak.

F

In artikel 351, eerste lid, wordt na «heeft gedaan,» ingevoegd: gedurende acht dagen na de dag van de uitspraak.

G

In artikel 355, eerste lid, wordt na «de schuldenaar» ingevoegd: gedurende acht dagen na de dag van de uitspraak.

Toelichting

Onderdeel A

Met deze wijziging wordt bewerkstelligd dat de in de schuldsaneringsregeling opgenomen regeling op grond waarvan een oudedags- of nabestaandenvoorziening buiten de boedel kan blijven, ook zal gelden in het geval van faillissement. Zoals in de nota naar aanleiding van het eindverslag is aangegeven, gaat het hierbij om een voorlopige regeling totdat dit onderwerp integraal wordt geregeld in het kader van het wetsvoorstel, houdende vaststelling van titel 7.17 (verzekering) en titel 7.18 (lijfrente) van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (19 529).

Onderdeel B

Met deze wijziging wordt tegemoet gekomen aan de bezwaren van de leden van de CDA- en de VVD-fractie, die erop neer komen dat de rechter-commissaris zonder nadere norm moeilijk kan bepalen of er sprake is van een tekort. In de nota naar aanleiding van het eindverslag

gaf ik aan dat bij de invulling van dit begrip uitgangspunten kunnen worden ontleend aan de belastingwetgeving, hetgeen ook tot de hier in te voegen bepaling heeft geleid.

In artikel 45a, derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 wordt, zij het met betrekking tot lijfrentes, een extra aftrek van premies toegestaan in het geval daarmee wordt voorzien in een «niet te verwaarlozen tekort» aan opgebouwde oudedagsvoorzieningen of nabestaandenvoorzieningen ten behoeve van echtgenoten. Deze aanvullende lijfrenteaftrek is toegelicht bij de nota van wijziging op het wetsvoorstel tot wijziging van het fiscale regime voor onderhoudsvoorzieningen en spaarvormen, welk wetsvoorstel heeft geleid tot de Wet van 12 december 1991 (Stb. 697) (vergelijk Kamerstukken II 1990/91, 21 198, nr. 10, blz. 8 e.v.). Van een niet te verwaarlozen tekort is volgens deze toelichting sprake indien de opgebouwde voorzieningen 90% of minder bedragen dan de voorzieningen die hadden moeten worden opgebouwd met het oog op een oudedagsvoorziening van 70% van het persoonlijk inkomen en een nabestaandenvoorziening van 50% van dat inkomen. In aangepaste vorm kan deze norm ook gelden bij de beantwoording van de vraag wanneer er sprake is van een tekort aan opgebouwde voorzieningen, als bedoeld in artikel 295, vierde lid, onder c.

Omdat in de laatstgenoemde bepaling voor de eventuele uitwinning van belang is of er sprake is van een «tekort», en niet van een «niet te verwaarlozen tekort», behoeft de in de belastingwetgeving gehanteerde 90%-norm niet te worden overgenomen. Aldus wordt als een adequate oudedagsvoorziening aangemerkt een voorziening van 70% van het persoonlijk inkomen, en als een adequate nabestaandenvoorziening ten behoeve van de echtgenoot een voorziening van 50% van dat inkomen. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat een 70%-norm veel wordt gehanteerd voor ouderdomspensioenen en het 5/7-deel daarvan voor nabestaandenspensionen (vergelijk bijv. de Algemeen burgerlijk pensioenwet). Ook op een aantal andere punten kan de in de belastingwetgeving gehanteerde norm niet zonder meer worden overgenomen. Zo wordt bij de bepaling van wat als een adequate voorziening kan worden aangemerkt, uitgegaan van het gemiddelde inkomen over de laatste vier jaar. Een referentieperiode beperkt tot het voorafgaande (kalender)jaar zou tot een scheef beeld kunnen leiden, omdat het niet ondenkbaar is dat voorafgaande aan de uitspraak tot de toepassing van de schuldsaneringsregeling het inkomen van de schuldenaar zal zijn teruggelopen.

Voor wat betreft het nieuwe zevende lid zij nog opgemerkt dat bij de vaststelling tot welk bedrag de bevoegdheid tot uitwinning strekt, eventueel uitgangspunten kunnen worden ontleend aan het Besluit van 22 juni 1992, houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 1964 (Stb. 340), waarin rekenregels worden gegeven ter invulling van het begrip «niet te verwaarlozen tekort» in de zin van artikel 45a, derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964. Dit besluit bevat enerzijds regels ter vaststelling van de omvang van de voorzieningen die iemand op een bepaalde leeftijd zou moeten hebben opgebouwd, anderzijds geeft het regels om de uitkering vast te stellen waarop de reeds opgebouwde voorzieningen gezamenlijk aanspraak geven.

Onderdeel C

In het tweede lid van artikel 315 is in de opsomming van artikelen een enkele misstelling geslopen. Dit wordt hersteld.

Onderdeel D

In het voorstel van wet, houdende inwerkingtreding van en aanpassing van wetgeving aan de wijziging van de Faillissementswet in verband met de sanering van schulden van natuurlijke personen (Invoeringswet

schuldsaneringsregeling natuurlijke personen) (Kamerstukken II, 1993/94, 23 429) was in artikel LII voorzien in een aanpassing van het onderhavige artikel 323 aan het voorstel van wet, houdende wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Koophandel en enige andere wetten terzake van het voeren van een administratie (Kamerstukken II, 1992/93, 23 024). Laatstgenoemd voorstel van wet is inmiddels tot wet verheven en met ingang van 1 januari 1994 in werking getreden (Wet van 8 november 1993 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Koophandel en enige andere wetten terzake van het voeren van een administratie (Stb. 598)). In verband hiermee is voornoemd artikel LII ingevolge nota van wijziging inzake voornoemd wetsvoorstel 23 429 vervallen, en wordt het onderhavige artikel 323 aangepast.

Onderdelen E, F en G

Zoals in de nota naar aanleiding van het eindverslag is aangegeven, is, ten einde op zo kort mogelijke termijn duidelijkheid en zekerheid te verkrijgen, in verschillende artikelen van het wetsvoorstel als regel opgenomen dat tegen een in het kader van de schuldsaneringsregeling door de rechtbank gegeven uitspraak gedurende acht dagen hoger na de dag van die uitspraak beroep kan worden ingesteld. Dat geldt ook voor wat betreft het vonnis van de rechtbank houdende uitspraak tot voortzetting van de toepassing van de schuldsaneringsregeling en tot vaststelling van een saneringsplan. Ter voorkoming van misverstanden wordt het eerste lid van artikel 342 in dit opzicht verduidelijkt. Hetzelfde geldt voor artikel 351, eerste lid, voor wat betreft het vonnis tot beëindiging van de toepassing van de schuldsaneringsregeling, en voor artikel 355, eerste lid, voor wat betreft het vonnis van de rechtbank waarin uitspraak wordt gedaan of de schuldenaar in de nakoming van een of meer uit de schuldsaneringsregeling voortvloeiende verplichtingen is tekortgeschoten.

De Minister van Justitie,
A. Kosto